

I THINK YOU THINK RETHINK KLIMA-FORANDRINGER OG SAMTIDS-KUNST KRYDSEK SPOR

RETHINK er et kunstprojekt i forbindelse med FN's klimatopmøde i København, der viser værker af nordiske og internationale samtidskunstnere, som alle arbejder i krydsfeltet mellem kunst, klimaforandringer, kultur og teknologi. RETHINK er en opfordring til dig om at gentænke dit forhold til klimaet gennem samtidskunstens legende, uohøjtidelige og eksperimenterende sprog. Med 28 markante samtidskunstneres bud kan du engagere dig i spørgsmål afledt af den sag, som hele kloden drejer om netop nu, nemlig alvoren af klimaets tilstand, og hvordan vi skal håndtere den.

Parallelt med nedtællingen til topmødet i december åbner RETHINK den 31. oktober og udfordrer i løbet af de kommende måneder din viden fra nyhedsmediernes og diverse eksperters abstrakte diskussioner om CO² og alternative energikilder. Med sansesætreke og tankevridende visuelle kunstværker præsenterer RETHINK en anden og måske mere sanselig og dilemmasagende måde at danne viden og erfaring om vores klima på.

RETHINK er et samarbejde mellem Statens Museum for Kunst, Den Frie Udstillingsbygning, Kunsthallen Nikolaj og Alexandra Institutet. Mange værker er helt nye og stedspecifikke – altså lavet lige til udstillingsrummene på de tre kunstinstitutioner. I mødet med værkerne får du mulighed for at gentænke dig selv, dit blik på verden, dine relationer til andre, din viden, dit ansvar, dine drømme og dine vildeste skrækscenarier og fremtidsfantasier. På tre forskellige steder og tre forskellige måder tematiserer og undersøger udstillingerne vores ændret omverdensopfattelse som følge af klimaændringerne.

I **RETHINK the Implicit** på **DEN FRIE UDS STILLINGSBYGNING** (DFU) (til 27. december 2009) er fokus den helt nære sanseoplevelse.

I **RETHINK Relations** på **STATENS MUSEUM FOR KUNST** (SMK) (til 5. april 2010) er det relationer mellem menneske og mellem menneske og natur og de sammenhænge, vi indgår i lokalt og globalt, der er i centrum.

I **RETHINK Kakotopia** i **KUNSTHALLEN NIKOLAJ** (KN) (til 10. januar 2010) er det kulturelle og videnskabelige kontekster omkring vores fremtidsforestillinger og deres mobilleder, der er afsættet.

TRE UDS STILLINGER OG TRE BLIKKE PÅ VERDEN

Vejr, varmegrader og energi er nøglebegreber i klimadebatten. Men hvad er konsekvenserne af klimaets forandringer både her og i fjernere egne af verden? Hvilke konsekvenser har f.eks. naturkatastrofer i form af tørke og oversvømmelser for den globale samfundssorden, når store og ofte fattige befolkningsgrupper tvinges til at flytte eller flygte? Er det nok at indføre skrapp CO²-kvoter, eller bliver vi nødt til at ændre vores livsindstilling og forbrugsvaner?

Klimaforandringerne påvirker os alle og er ikke et isoleret tema for politikere og klimaeksperter. Når temperaturen stiger, får det indflydelse på det enkelte menneskes helt grundlæggende erfaringer med fysiske, sanselige fænomener som f.eks. vand og varme, der ikke længere bare kan tages for givet, men nu er betingede og skrøbelige fænomener. På samme måde vil sociale relationer mellem mennesker, kulturer og naturområder forandre sig; nye måder at bo, producere, transportere og forbruge på vil påvirke dagtilgivet for mennesker over hele kloden. Og ikke mindst vil klimaet spille en rolle for vores forestillinger, idéer og myter om fremtiden – vores utopier og dystopier.

Du kan vælge at se de tre udstillinger som en gradvis forlængelse af hinanden, hvor du zoomer fra den fysiske verdens nære sanserindræk (DFU) over individets møde og sammenhænge med verden (SMK) ud mod den ydre verdens abstrakte idéer om fremtiden (KN).

SAMTIDSKUNST OG KLIMA I DIALOG

Klimadebatten kan ikke undgå at gå på tværs af fagenes grænser, og i udstillingens værker er der spor af mange forskellige fagområder som f.eks. politik, sociologi, teknologi, økologi, arkitektur, naturvidenskab, filosofi. Lige præcis samtidskunstens værktøjskasse kan overføre, oversætte og omsætte viden og betydning i den politiske debat til oplevelser, erkendelser og overraskende perspektiver, som du ikke kan komme i nærheden af alene gennem aviser og tv's endeløse og ofte overfladiske nyhedsstrøm!

Kunstnerne bag RETHINK låner materialer og metoder fra samfundets, kulturens og naturens videnskaber og kredsløb. De beskæftiger sig med spørgsmål, følelser og idéer afledt af f.eks. meteorologiske data, antropologiske undersøgelser, politiske rapporter eller nyhedsjournalistikens mere populære og sensationsprægede gengivelser af verdens tilstand. En del af værkerne stiller skarpt på de ssmåder, der bestemmer, hvordan forskellige fag og discipliner forklarer og beskriver verden, og kommer på den måde til at problematisere virkelighedens traditionelle og officielle kilder til viden. Andre værker samler sig om at skabe nye bud på, hvordan vi kan forstå, leve og handle i en klimamæssigt forandret verden.

Kunstnerne udfolder en vifte af forskellige medier og metoder, som rummer digitale, konceptuelle, relationelle, performative såvel som mere klassiske formelle udtryk.

På tværs af de enkelte kunstneres individuelle udtryk og vinkel på klimadebatten fremstår alle værkerne på de tre institutioner mere eller mindre flertydige og peger frem for alt på din deltagelse, med-leven og fortolkning. Kunstnerne inddrager dig, din tilstedeværelse, dine bevægelser og handlinger som betragter. Du kan "trykt" kaste dig i armene på RETHINKS værker, vi garanterer dig absolut ingen sikre holdninger eller urokelig viden. Til gengæld garanterer vi, at du selv bliver nødt til at tænke og dreje dit indre kalejdoskop, så nye sammenhænge, mønstre og blikke på værket og verden opstår.

HVAD FORMER DIT BLIK?

Når en udstilling tilrettelægges, foregår det gennem en lang række valg og fravalg. Udstillingens arrangør, eller med et andet ord kurator, udvælger værker efter en mængde forskellige overvejelser. En udstilling kan præsentrere en enkelt kunstner, en kunsthistorisk periode, en kunstnerisk bevægelse eller være en undersøgelse af formelle egen-

skaber som farve, rum, lys etc. En kurator kan også vælge at tage udgangspunkt i en overordnet tematik, der både kan referere til værker og begivenheder på tværs af historien og til f.eks. helt højaktuelle emner som klimadebatten. Og ud fra en overordnet tematik kan kuratoren derefter indsnævre sit felt og stille skarpt på lige den synsvinkel og lige de værker, han eller hun synes, er mest relevante.

Kunstnere og værker udvælges altså ud fra en række grundlæggende overvejelser og sættes så at sige ind i en "kuratorisk" ramme. En udstilling er dermed helt kort sagt en præsentation og formidling af et stof ud fra nogle valgte vinkler, metoder og analyser. Lidt ligesom når fysikeren går til sit stof, biologen undersøger en udvalgt dyregruppe, sociologen studerer social adfærd, eller litteraturprofesoren analyserer en roman ud fra f.eks. en feministisk vinkel. De tre udstillinger, som tilsammen udgør RETHINK, er et resultat af tre forskellige kurators valg og blikke på det overordnede tema "kunst og klima", og som nævnt har hver udstilling sit helt eget fokus inden for denne tematik. Den nære sanseoplevelse; gentænkning af relationer; dommedagsbilleder.

Ligesom der har været flere kuratorer, er vi også flere skribenter om dette hæfte, der har udvalgt netop de ni værker, vi synes, er mest relevante for forståelsen af udstillingerne, ligesom vi har tilrettelagt tre forskellige undervisningsstilbud, som vi mener, bedst muligt skærer ind til benet af, hvad kunst og klima handler om.

Og så er der dig, som ser og sanser værkerne – og delvist styrer din læsning ved f.eks. aktivt og bevidst at dreje på dit indre kalejdoskop og skifte mellem de tre tematiske blikke, eller standse ved lige det blik, du synes, er vigtigt. Dit blik og din vinkel på værkerne er med til at give dem mening. Men som beskuer afhænger din læsning af stoffet også af mange ting, du ikke kan vælge eller fravalge. Din personlige og kulturelle identitet som individ – dit køn, din alder, sociale arv m.m. – og som del af et fællesskab eller en gruppe: din familie, klasse, generation, nationalitet og etniske baggrund m.m. Jo mere bevidst du er om, hvad der motiverer din synsvinkel, og hvordan dit blik er formet, jo mere kan du rent faktisk se, og jo skarpere bliver dit billede af værkerne og verden omkring dem.

RETHINK THE IMPLICIT DEN FRIE UDS STILLINGS-BYGNING

WWW.RETHINKCLIMATE.ORG

Besøgene på de fysiske udstillinger kan forlænges ved inddragelse af det omfattende materiale på webstet www.rethinkclimate.org, hvor udstillingernes værker udbydes og perspektiveres, og hvor debatter og diskussioner vedrørende klimaforandringer set fra forskellige fag og synsvinkler inden for filosofi, naturvidenskab, politik, sociologi og kunst lægger op til en tværfaglig og delvist brugerdrevet tilgang til emnet. På sitet kan du også opleve den virtuelle udstilling Rethink Information, som præsenterer digitale kunstprojekter, der udnytter og omsætter information om klimaforandringer. Mange af teksterne i det online debatforum er på engelsk.

Tematikker i det online debatforum: Rethink Borders, Rethink Politics, Rethink Technology, Rethink Art, Rethink Nature, Rethink Social Life.

BÆREDYGTIGHED OG VÆRDIER

Vi vil gerne med udstillingerne såvel som det undervisningsprogram, der knytter sig til dem, demonstrere, at samarbejde og tværfaglighed understøtter en bæredygtig, kritisk, kreativ og reflekteret udvikling – både klima- og dannelemæssigt. Vores undervisningsforløb er udviklet specielt til gymnasiet og de ældste elever i grundskolen og tager især sigte på fagene dansk, historie, billedkunst og samfundsfag – og gerne i kombination. Læs mere om de enkelte undervisningsforløb på bagsiden. For at understrege vores eget miljøansvar har vi valgt at trykke materialet på genbrugspapir og med kun en enkelt trykfarve ud over sort.

UNDERVISNINGSFORLØB

STATENS MUSEUM FOR KUNST
November 2009 – april 2010
Dialogbaseret omvisning, 1 time, 450 kr.

KUNSTHALLEN NIKOLAJ
November 2009 – 10. januar 2010
Dialogbaseret omvisning, 1 eller 1½ time, gratis.

DEN FRIE UDS STILLINGSBYGNING
November – 27. december 2009
Dialogbaseret omvisning, 1 time, 400 kr.

FÆLLES TILBUD

RETHINK DIN BY
For at styrke forbindelsen mellem de tre udstillingssteder og byrummet imellem dem som en aktiv refleksionszone tilbyder vi alle, der besøger udstillingerne, et bykort, der dels fungerer som vejviser, dels som et sanses- og tankestimulerende notespapir til ruten mellem de tre institutioner, og endelig som et modul i en kollektiv og kalejdoskopisk vægudsmykning, der vokser og udstilles alle tre steder. Kortet er gratis og udleveres sammen med en blyant.

WALK-AND-TALK – TRE I EN!
November og december
Vi går tæt på et enkelt værk på hver institution og benytter ruten mellem de tre udstillinger som et aktivt refleksionsrum. Eleverne arbejder med at overføre det kuratoriske blik fra et udstillingssted til byrummet og til næste værk på næste udstilling, så de tre udstillingers tre forskellige kuratoriske rammer sættes i spil.
4 timer, 900 kr.
Bookes på en af de tre institutioner.

WORKSHOP MED KUNSTNERGRUPPEN PARFYME
Uge 49
Workshop med kunstnerkollektivet Parfyme med afsæt i deres arbejde med at udvikle en ny og bæredygtig stamme, gennem afholdelsen af frie og demokratiske valg forskellige steder i samfundet. Den nye stamme vender vrangen ud på vaner og verdensbilleder og gentænker hverdagens og verdens affaldsproblemer.
3 timer, 500 kr.
Bookes hos Kunsthallen Nikolaj!

BOOKING OG PRAKTISK INFO

STATENS MUSEUM FOR KUNST
Sølvgade 48-50
1307 København K
www.smk.dk
Booking mandag-fredag kl. 10-14 på tlf. 33 74 84 84; booking@smk.dk
Grupper skal melde deres besøg mindst en uge i forvejen til bookingen.

KUNSTHALLEN NIKOLAJ
Nikolaj Plads 10
1067 København K
www.kunsthallennikolaj.dk
Booking på tlf. 33 18 17 86 eller 33 18 17 80, eller hoe@kunsthallennikolaj.dk

DEN FRIE UDS STILLINGSBYGNING
Oslo Plads 1
2100 København Ø
www.denfrie.dk
Booking mandag-fredag kl. 10-17 på tlf. 33 12 28 03 eller info@denfrie.dk

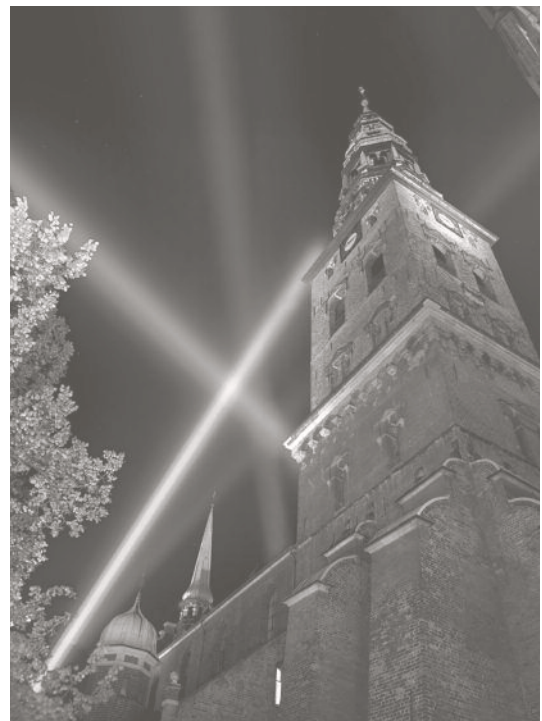
#STØDTEJLEN

STÅDTEJLEN WOPEX STØTTER RETHINK MED BÆREDYGTIGE RYKANTER TIL ALLE UDS STILLINGENS GÆSTER.

© SKOLETJENESTEN/KUNSTHALLEN NIKOLAJ, STATENS MUSEUM FOR KUNST, DEN FRIE UDS STILLINGSBYGNING
TEKST: NANA BERNHARDT, LAURA ELKJÆR, MARIA STRYND, HILDE ØSTERGAARD
REDAKTION: NANA BERNHARDT OG HILDE ØSTERGAARD
OPLAG: 4000
GRAFISK DESIGN: MARIANNE BISALLE/SKOLETJENESTEN
TRYK: PE OFFSET
WWW.SKOLETJENESTEN.DK

RETHINK KAKOTOPIA KUNSTHALLEN NIKOLAJ

I RETHINK Kakotopia "zoomer" vi helt ud til klimadebattens overordnede kulturelle og videnskabelige perspektiver og forsøger at pege på problematikkerne som et bredt samfundsanliggende.

Begrebet kakotopia er græsk og betyder direkte oversat: "Det værste sted". Måske er du bedre bekendt med ordet *dystopia*, der egentlig betyder det samme.

Kakotopia er altså et udtryk for en dystur fremtidsvision om et samfunds tilstand. Det er en samfundskritisk dommedagsprofeti, der udpeger eksisterende forhold, som kan være truende for fremtidige samfundsformer.

Eksempler på kakotopier, der er blevet beskrevet i historien, er frygten for atomkrig eller teknologiens herredømme over menneskene gennem avancerede overvågningsanlæg.

I vores tid er frygten for et samfund underlagt terror for mange en nærliggende kakotopi, men også klimaets sammenbrud fylder efterhånden meget i vores bevidsthed, som noget vi må og skal forhindre.

Kakotopien kan bruges som et kritisk redskab til at gøre opmærksom på de levevilkår og betingelser, vi frygter allermost. Vi kan spørge os selv og hinanden, hvordan vi kan og vil handle i forhold til den gældende situation for at komme omkring denne frygt. De store perspektiver kan komme helt tæt på og gribe ind i din hverdag og de nære omgivelser og nødvendiggør en gentænkning af din egen rolle.

De 11 forskellige værker, der er med i RETHINK Kakotopia, kommenterer på hver deres måde de spørgsmål, der opstår i forbindelse med angsten og uvisheden om fremtiden, som i flere tilfælde producerer nye, livfulde og humoristiske perspektiver på menneskeheden og vores verden.

RETHINK RELATIONS STATENS MUSEUM FOR KUNST

"... Kan en sommerfugls basken med vingerne i Brasilien udløse en tornado i Texas?" Dette spørgsmål stillede den amerikanske meteorolog og en af kaosteoris ophavsmand Edward Lorenz i en artikel i 1972. Hvor lidt skal der til for at forskube balancen ikke bare i naturen, men også i forholdet mellem menneske og natur, mellem mennesker imellem og mellem kulturer og nationer? Hvilke konsekvenser har naturkatastrofer som oversvømmelser i fjerne egne for den globale samfundssorden? Eller den vestlige verdens overforbrug og høje CO²-udslip?

Hvordan hænger klimaforandringer sammen med den sociale og økonomiske virkelighed?

Hvordan kan vi gentænke forholdet mellem natur og kultur, mellem mennesket og samfundet, mellem det lokale og det globale?

På *RETHINK Relations* præsenteres værker af tre kunstnere og et kunstnerpar. Med udstillingen ønsker vi at vise, hvordan klimaforandringer påvirker vores måde at forholde os til vores omverden på og nødvendiggør, at vi gentænker de relationer eller sammenhænge, vi indgår i. Derfor titlen *RETHINK Relations*. Gentænkningen handler bl.a. om en ændring af vores forhold til naturen. Eller om, hvordan vi kan forbedre sociale vilkår, så vi kan imødekomme naturkatastrofer bedst muligt. Og om at tænke i nye sociale rum eller boformer, der er uafhængige af nationale grænser og kan tage højde for migration – dvs. det at mennesker flytter sig – bl.a. på grund af naturkatastrofer.

Klimaforandringer berører os alle. Værkerne på *RETHINK Relations* lægger op til en skærpet bevidsthed om de sammenhænge, som vi indgår i, og som vi har mulighed for at påvirke.

RETHINK SAMTIDSKUNST OG KLIMA-FORANDRINGER UNDERVISNING

8. KLASSE – GYMNASIET/HF, SEMINARIER M.FL.

STATENS MUSEUM FOR KUNST, KUNSTHALLEN NIKOLAJ, DEN FRIE UDS STILLINGSBYGNING OG SKOLETJENESTEN

FOKUS PÅ TRE VÆRKER PÅ

STATENS MUSEUM FOR KUNST

JENNIFER ALLORA OG GUILLERMO CALZADILLA

A MAN SCREAMING IS NOT A DANCING BEAR, EN SKRIGENDE MAND ER IKKE EN DANSENDE BJØRN, 2008
VIDEO, 11:55 MIN.
COURTESY: THE ARTISTS, LISSON GALLERY, LONDON, GLADSTONE GALLERY, NEW YORK, GALERIE CHANTAL CROUZEL, PARIS, FRANCO SOFFRANTINO ARTE CONTEMPORANEA, TORINO

I videoen krydsklippes der mellem et forladt og ramponeret hus og et frodigt og umiddelbart idyllisk flodlandskab. Kameraet panorerer langsomt hen over vandoverfladen og bevojsningen og hen over husets fugtskjoldede lofter og mudderstankede gulve. Vi får ingen informationer om, hvorfor huset er forladt, og hvad der er sket.

- Hvilke associationer får du ud fra sekvenserne i det ramponerede hus og fra flodlandskabet?
- Hvordan indvirker oplevelsen af huset på oplevelsen af flodscenerne – og omvendt? Og hvad betyder den rolige kameraføring for oplevelsen?

Også lydsiden skifter mellem flere spor, mellem dyrelyre og en insisterende trommende lyd, der viser sig at være en mand, der stående uden for et af husets vinduer med ryggen til trommer på persiennerne. Med den trommende mand introduceres et tredje element i videoen.

- Hvilken relation er der mellem værkets tre hovedelementer: floddeltaet, huset og manden?
- Hvad kunne være hans fortælling? Og hvorfor ser vi ham kun bagfra?

Videoen er optaget i New Orleans tre år efter orkanen Katrina (2005), der bl.a. resulterede i voldsomme oversvømmelser i Mississippi-deltaet. Titusinder mistede livet, hundrede tusinder mistede deres hjem, og én million blev drevet på flugt. Katastrofen blottede et meget dårligt nationalt beredskab samt social ulighed og forskelsbehandling, hvor især den afrikansk-amerikanske del af befolkningen stod tilbage som de helt store ofre. Mange af de sociale boligbyggerier venter stadig på at blive renoveret.

Værket peger dermed ikke kun på orkanens miljømæssige omkostninger, men også på de sociale og menneskelige omkostninger. En gentænkning af vores forhold til naturen og klimaet betyder også en gentænkning af politiske og sociale forhold.

Titlen stammer fra et digt fra 1939 af forfatteren Aimé Césaire (Martinique), der var en hovedfigur i kampen for bedre forhold og rettigheder for den afrikansk-caribiske befolkning.

- Diskutér titlens betydninger.

HENRIK HÅKANSSON

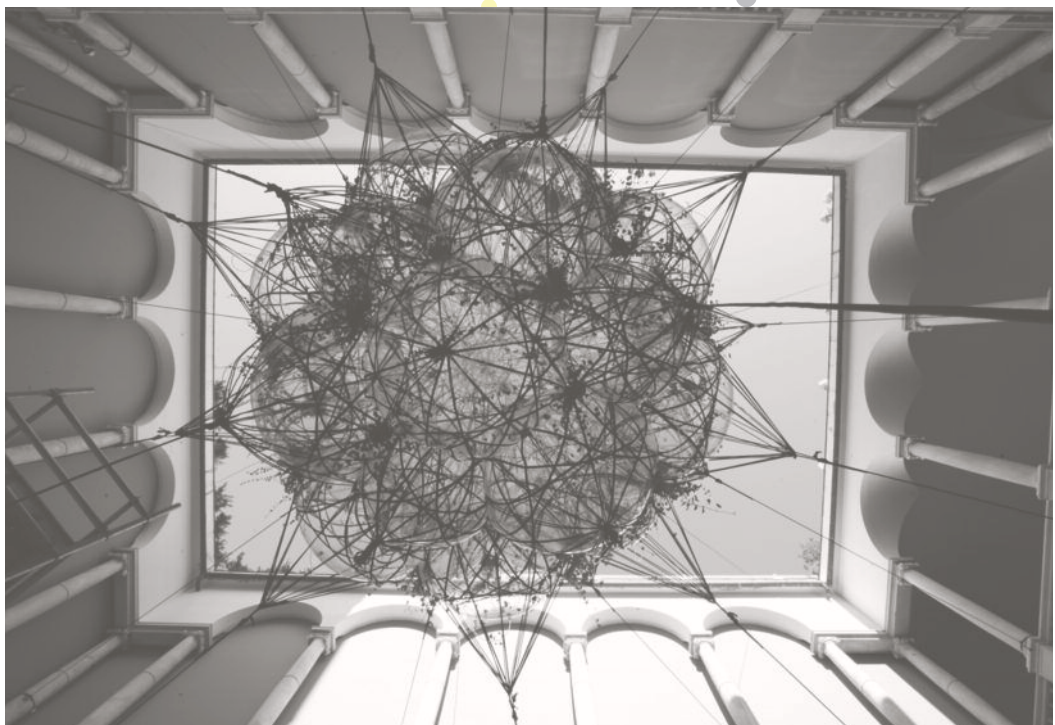
AUG. 7. 2009, 2008
VIDEO, 3:38 MIN.
COURTESY: THE ARTIST, THE MODERN INSTITUTE, GLASGOW, GALLERIA FRANCO NOERO, TORINO

På en klar blå himmel flyver smukke sommerfugle rundt i roligt slow-motiontempo. Værket har som sådan ingen handling. I stikordsform kan det næsten reduceres til vingernes basken, bevægelsesmønstre, langsommelighed. Og så alligevel ikke, for det, der umiddelbart synes som en enkel skildring af en insektgruppe, indbyder til, at vi sætter både vores intellekt og vores sanser på spil.

- Beskriv to og to for hinanden, hvordan værket påvirker jeres sindsstemning. Hvilke associationer får I? Påvirker det jeres krop?

Håkansson *mimer* på sin vis naturvidenskabens metoder. Han kunne være biolog eller zoolog på feltarbejde, der gennem kameraet indfanger et udsnit af dyreriget. Også med titlen AUG. 7, 2009 synes Håkansson at kopiere en objektiv og dokumenterende tilgang til naturen – i stedet for en mere beskrivende og måske mere poetisk titel vælger han datoen for filoptagelsen.

- Diskutér, om Håkanssons skildring af sommerfuglene adskiller sig fra en naturvidenskabelig tilgang.
- Er der relationer, der skal gentænkes, ifølge Håkansson? Hvad betyder klimaændringer f.eks. for verdens dyrebestand?
- Hvilken effekt har det at møde et udsnit af naturen i et museumsrum?
- Hvad er dit forhold til naturen? Er den en naturlig del af din hverdag?

TOMAS SARACENO

FLYING BIOSPHERES, FLYVENDE BIOSFÆRER, 2009
BLANDEDE MEDIER
COURTESY: THE ARTIST, ANDERSEN'S CONTEMPORARY, COPENHAGEN/BERLIN/TANYA BONAKDAR GALLERY, NEW YORK, PINNACUM CONTEMPORARY ART, GENOVA

NÆRVÆRENDE FOTO ER FRA ET TIDLIGERE PROJEKT I PALAZZO DUCALE I GENOVA MED TITLEN BIOSPHERE MWS32/FLYING GARDEN/FAIR-PORT-CITY. FOTO: ROMKA

Forestil dig en verden, hvor vi ikke længere bygger vores huse på jorden, men hæver dem op, udspændt mellem eksisterende bygninger eller træernes kroner som svævende kloder. Forestil dig at finde alternative rum for vores sociale omgang med hinanden. Og forestil dig at bygge og bo på tværs af nationale grænser.

I den meget lange og højloftede skulpturgade på museet har Saraceno installeret sine kloder, der som sæbebobler knopskyder ned gennem rummet, spændt ud i et netværk af sort reb forankret i museets vægge og loft. Flere af dem indeholder plantebaserede økosystemer, bl.a. planten tillandsia, der får næring gennem celler på bladene og ikke gennem rødder i jorden.

Saraceno kalder kloderne for "biosfærer". Biosfæren er, som der står i fremmedordbogen, "den del af jorden hvor liv kan trives: de nederste lag af atmosfæren, vandene, de øverste jordlag".

- Diskutér i grupper, hvordan Saraceno forholder sig til ændringer i klima og livsvilkår.
- Oplever I værket som en dystre fremtidsvision eller et positivt alternativ?
- Diskutér, hvilke fagområder uden for kunsten Saraceno kan være påvirket af.
- Har I selv oplevet anderledes rum som ramme for sociale sammenhænge, f.eks. i jeres barndom?

KUNSTHALLEN NIKOLAJ

HAUBITZ + ZOCHÉ

WATER KNOW NO WALLS, VAND KENDER INGEN GRÆNSER, 2009
INSTALLATION, BLANDEDE MATERIALER
COURTESY: KUNSTNERNE

Vi taler ofte om den globale opvarmning som en dystre kaostilstand, fordi den konstante temperaturstigning på sigt kan få katastrofale konsekvenser for vores moderne civilisation i form af oversvømmelser og en stigende vandstand.

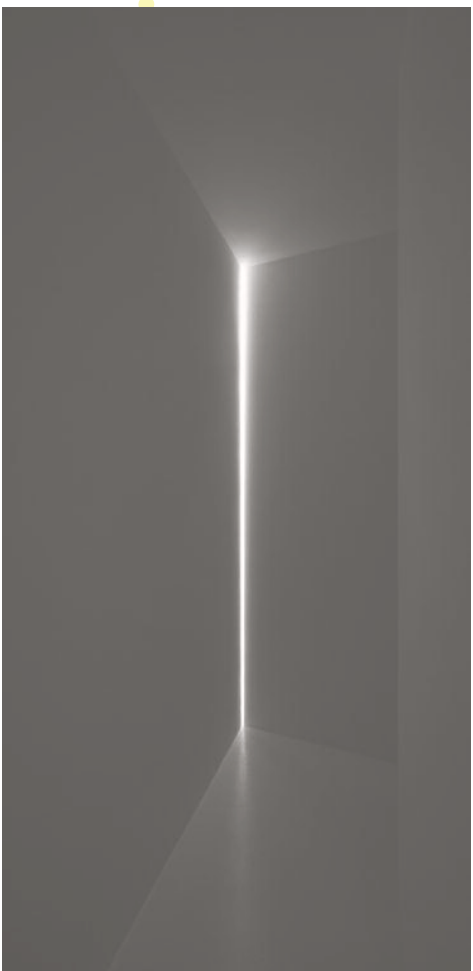
Water Know No Walls demonstrerer meget konkret og nøgternt konsekvenserne for København, hvis al indlandsisen i Grønland smelter. Og det vil den gøre med tiden, selv hvis den nuværende temperatur opretholdes. Dels kan du følge en farvet kystlinje trukket gennem byens gader, og dels kan du om aftenen se glimtet af en fyrtårnslygte installeret i Nikolajs tårn. Desuden kan du fordybe dig i dokumentation af værket på projektets hjemmeside, som også vises inde i Nikolaj.

Forestil dig, at vandstanden stiger med syv meter, og at områder som f.eks. Christianshavn vil forsvinde i havet, mens Kunsthallen Nikolaj vil komme til at ligge på stranden, som kirken gjorde i middelalderen. Det nye landskab, som værket synliggør, giver dig mulighed for at følge linjen både som et skræmmende fremtidsscenarie og som en historisk fortælling om, hvordan byen, som vi kender den, er under konstant forandring.

- Diskutér, hvilke måder I hver især oplever byens rum på og de forandringer, der løbende sker her.
- Hvordan forestiller du dig den situation, *Water Knows No Walls* ridser op?

- Del jer i mindre grupper. Lav korte interviews med mindst to personer, I møder i området omkring linjen. Præsenter dem for værket, og spørg om, hvilke områder, bygninger, monumenter eller forhold i indre by der betyder noget for dem, og hvad de helst ville redde fra en oversvømmelse, hvis det var muligt. Diskutér deres svar i forhold til jeres egne overvejelser.

DEN FRIE UDSSTILLINGSBYGNING

ELÍN HANSDÓTTIR

PATH (COPENHAGEN), STI (KØBENHAVN), 2009
BLANDEDE MEDIER

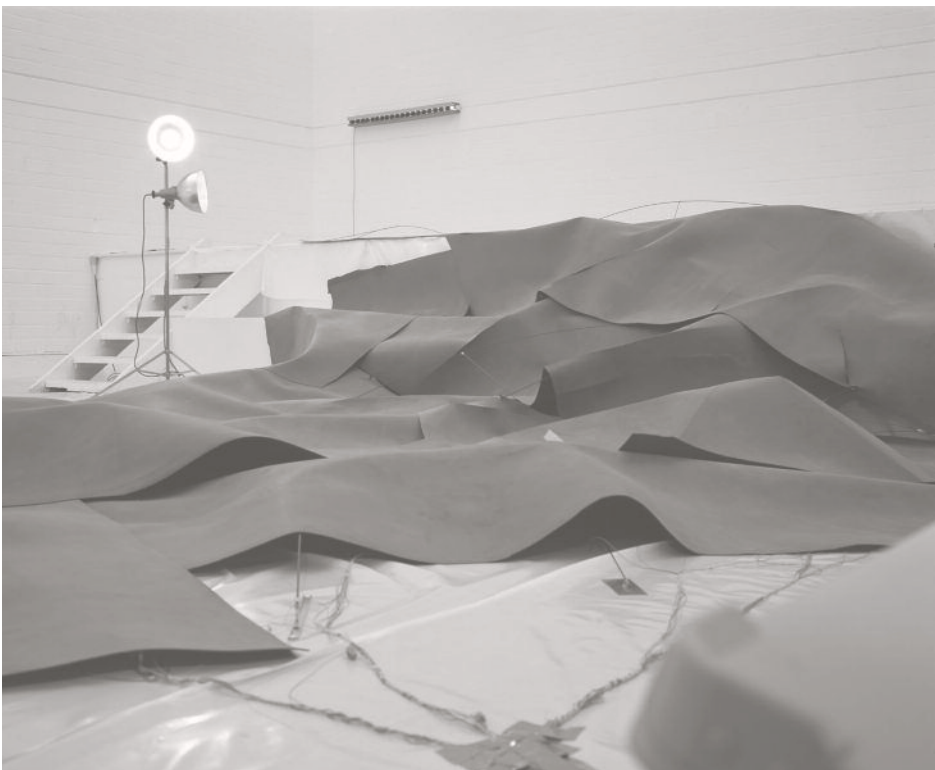
Det første værk, du møder på udstillingen, er den tunnelliggende installation Path (Copenhagen). Værket er lavet af den islandske kunstner Elín Hansdóttir. En åbning leder dig ind i tunnelen, og med et enkelt skridt bevæger du dig, med hele din krop, fra det velkendte rum ind i det ukendte.

At træde over tærskelen til det ukendte rum kan virke grænseoverskridende. Du kan ikke med det samme overskue rummet – dit overblik forsvinder. Lyskilderne i installationen forvirrer, og der kan herske tvivl om, hvad der er skygger, og hvad der er vægge. For at komme igennem installationen uden konstant at støde ind i væggene bliver du nødt til at gentænke dine normale måder at bevæge dig på. Via installationens fysiske forhindringer bliver du gjort opmærksom på din kropps begrænsninger og udfoldelsesmuligheder. Måske må du bevæge dig langsommere, dukke dig lidt, gå side-læns eller stoppe op. Prøv dig frem.

- Gå på skift alene igennem *Path (Copenhagen)*. Hvordan vil du beskrive din oplevelse i installationen? Hvordan bevægede du dig? Sammenlign dine oplevelser med de andre i gruppen.
- Hvad betyder det for oplevelsen, at du var alene i installationen? Hvordan ville oplevelsen have været anderledes, hvis I var flere til stede?
- Hvilke af dine sanser brugte du?
- Diskutér i grupper, hvorvidt og hvordan værket taler mere til jeres sanser end til jeres logik.

KERSTIN ERGENZINGER

STUDY FOR LONGING/SEEING, ET STUDIO I AT LÆNGSELSE, 2009
BLANDEDE MEDIER

Et bjerglignende landskab, der pulserer, som var det levende. Dette er, hvad kunstneren Kerstin Ergenzinger præsenterer sit publikum for i værket *Study for longing/seeing*. Jeres fysiske tilstedeværelse spiller en altafgørende rolle i Ergenzingers værk. Komplicerede måleinstrumenter opfanger jeres bevægelser, når I bevæger jer rundt om bjerget. Jordens puls og jeres tilstedeværelse påvirker bjerget. Det "sanser" jer og bliver "levende". Værket peger på naturens bevægelser og cyklusser. Fænomener, vi mennesker sjældent lægger mærke til. I kraft af, at det er jer, der sætter bjergets bevægelser i gang, bliver I direkte konfronteret med naturen som en levende organisme, og I bliver gjort opmærksomme på vores medvirken til naturens forandringer.

- I værket *Study for longing/seeing* tår I rollen som aktive deltagere i stedet for passive betragtere. Diskutér, hvad dette betyder for jeres oplevelse af værket.
- Hvilken effekt har det på jer, at I mærker værkets forandringer på egen krop?
- Diskutér forskellen på den sanselige/krops-lige erfaring kontra den erfaring, der sker via f.eks. mundtlig eller skriftlig oplysning.

- I værkets titel indgår begrebet "længsel" (longing).
- Hvordan kan natur og længsel hænge sammen?
- Hvad siger værket om forholdet mellem menneske og natur? Hvem er den styrende kraft? Mennesket eller naturen? Er dette et statisk forhold?
- Find eksempler på situationer, hvor henholdsvis mennesket og naturen er den styrende kraft.

BILL BURNS

SAFETY GEAR FOR SMALL ANIMALS, SIKKERHEDSUDSTYR FOR SMÅ DYR, 1994
BLANDEDE MATERIALER
COURTESY: KUNSTNEREN

I *Safety Gear for Small Animals* præsenteres vi for en omfattende produktion af velkendt sikkerhedsudstyr såsom redningsveste, sikkerhedsbriller og gasmasker, alt sammen udført i et størrelsesforhold, så det passer til små dyr som fugle, mus og frøer med grundige instrukser i, hvordan udstyret benyttes på bedste vis.

FIONA TAN

NEWS FROM THE NEAR FUTURE, NYHEDER FRA DEN NÆRE FREMTID, 2003
VIDEO 9:30 MIN.
COURTESY: FRITH STREET GALLERY

Fiona Tans videoværk er sammensat af forskelligt arkivmateriale fra Amsterdams historiske museum, der i sammensatte klip viser optagelser af vand – fortrinsvis i dramatisk relation til menneskelig civilisation: Folk, der svømmer i kanaler, en mand på en sten i vandkanten, kæntrende robåde og oversvømmede byer.

Kombinationen af historiske billeder fra før 2. Verdenskrig og titlen *News from the Near Future* bliver til et forunderligt, men også ildevarslende udsagn – en dystre fortælling, der tematiserer menneskets evige ønske om at beherske naturen (klimaet) og de konsekvenser, vi kan frygte i fremtiden globalt. Også lydsiden er med til at opbygge stemninger af magtesløshed og melankoli undervejs.

- Læg mærke til de forskellige betydningslag, værket rummer, og hvordan de virker i forhold til hinanden. Hvordan interagerer klipning og lyd for eksempel? Og hvordan "forskubber" titlens betydningen af billederne?
- Lav mindst et eksempel på en anden titel, som vil ændre betydningen af værkets udsagn. Hvordan ville du f.eks. tolke værket, hvis det hed 'Postcards from the past'?

BRIGHT UGOCHUKWU EKE

ACID RAIN, SYREREGN, 2009
BLANDEDE MEDIER

Et utal af dråbeformede poser fyldt med vand og kul hænger ned fra loftet i et hvidt rum. Ved første øjekast et smukt syn. Poetisk og skrøbeligt. Men læser vi værkets titel, Acid Rain, ændrer karakter det et karakter. Hvad der før var en smuk visuel og æstetisk oplevelse, bliver nu til et skræmmebillede på det værst tænkelige.

Overdimensionerede regndråber med syreregn hænger over vores hoveder og truer med at falde ned over os og ramme jorden med deres forurenende og ødelæggende effekt. Værket er baseret på kunstnerens personlige erfaringer med regn i forurenede områder i udviklingslandene, især i de olieproducerende områder i Nigeria. Fascinationen af vand og dets uundværlige karakter for vores eksistens og miljø er gennemgående temaer i kunstnerens samlede værkproduktion. Her bruges vandet både som materiale og som metafor på en universel livskilde.

- Gå sammen i grupper.
- Beskriv jeres umiddelbare reaktion på værket. Hvilke følelser forbinder I med værket?
- Hvad forandr det ved oplevelsen af værket at læse titlen? Bliver I mistroiske, er det ligegyldigt, eller sker der en reel ændring i jeres opfattelse af det, I ser?
- Kan I komme i tanke om eksempler fra jeres eget liv, hvor der også er et misforhold mellem det, I umiddelbart sanser, og jeres faktuelle viden? Tænk f.eks. på det lange varme bad, I tager om morgenen. Minutterne går, imens det varme vand bare fosser og fosser. Det føles vidunderligt, men er i det lange løb uhyre skadeligt for vores klima og miljø.